

Bina İnşa Edilerek Bina Edinen Kooperatifin Bina İnşaat Harcından Muafiyeti

Bu karar; bina inşa eden kooperatifin, bina inşaat harcından muaf olup olmayacağı hususuna ilişkindir.

T.C.

DANIŞTAY

9. Daire

Esas : 1998/1237

Karar: 1999/1058

Tarih : 10.03.1999

ÖZET: Bina inşa edilmesi sonuç olarak bina edinme niteliğinde olup satın alma ile aynı mahiyette bulunduğundan, yükümlü kooperatif 1581 s. Yasanın 15. ve 19. madde hükümleri uyarınca bina inşaat harcından muaftır.

(1581 sayılı TKKK. m. 15, 19) (492 sayılı Harçlar K. m. 123) (2464 sayılı BGK. m. ek madde 1, ek madde 6)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan: Tarım Kredi Kooperatifleri ... Bölge Müdürlüğü

Vekili: Av. ...

Karşı Taraf : ... Belediye Başkanlığı

Vekili: Av. ...

İstemin Özeti: Yükümlü kooperatifin hizmet binası inşaatı yapmak için belediyeden ruhsat talebinde bulunulması üzerine tahakkuk ettirilip tahsil edilen bina inşaat harcının iadesi istemiyle yaptığı düzeltme şikâyet başvurusunun reddedilmesine ait işlemin iptali istemiyle açılan davayı; 2464 s. Belediye Gelirleri Kanununa 2589 s. Kanunla eklenen Ek 1. ve 6. maddelerde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde yapılan her türlü bina inşaatının ve ruhsat alınmasının bina inşaat harcına, aynı Yasanın 80/c.d maddelerinde de; proje tasdik işlemlerinin plan ve proje harcına tabi olduğunun hükme bağlandığı.

1581 s. Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Yasasının 19/B Maddesinde ise, kooperatiflerin, kurumlar, gider, gayrimenkul kıymet artışı, intikal ve sair vergilerle birlikte ön görülen vergi, resim ve harçtan muaf olduğu belirtilmekle beraber 2464 s. Belediye Gelirleri Kanununda kooperatiflerin bu yasa gereği alınan harçlardan muaf tutulacaklarına ait herhangi bir hükme yer verilmediği, bu halde muafiyet söz konusu olmadığından harcın iadesi yolunda yapılan başvurunun reddedilmesinde kanuna aykırılık görülmediği gerekçesiyle reddederek dava konusu bina inşaat harcını onayan İzmir 3. Vergi Mahkemesinin 20.10.1997 gün ve 1997/1003 s. kararının: 2464 s. Kanunla sayılan istisnalar arasında kooperatiflerin sayılmamış olmasının muafiyetinin kalktığı anlamına gelmeyeceği, 1581 s. Yasa özel bir yasa olduğundan 492 s. Yasanın 123. maddesi uyarınca harçtan muaf oldukları ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Kanuni dayanaktan yoksun temyiz iddialarının reddi gerekeceği savunulmuştur.

Savcı Cavit Zeybek''in Düşüncesi: 1581 s. Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun, muafiyetle ilgili 19/B maddesiyle getirilen hükmün tahdidi olmasından dolayı vergi mahkemesi kararı sonucu itibariyle yerindedir.

Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen sebeplerden hiçbirisine uymayıp vergi mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve kanuni nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan sebeple temyiz isteminin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

Tetkik Hakimi Münevver Demir''in Düşüncesi: İleri sürülen iddialar usule ve hukuka

uygun vergi mahkemesi kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığından temyiz isteminin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince işin gereği görüldü:

İstem, yükümlü kooperatif tarafından mevcut hizmet binasının yıkılarak yenisinin yaptırılması amacı ile inşaat ruhsatı alımı sırasında tahsil edilen bina inşaat harcının iadesi istemiyle yapılan düzeltme şikâyet başvurusunun reddine ait işlemin iptali istemiyle açılan davayı reddeden İzmir Vergi Mahkemesi kararının 1581 s. Yasa gereğince anılan harçtan muaf oldukları iddiasıyla bozulmasına ait bulunmaktadır.

2464 s. Belediye Gelirleri Kanununa 2589 s. Kanunla eklenen Ek 1. Madde de; belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil) inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir hükmüne yer verilmiştir.

1581 s. Tarım Kredi Kooperatifleri birlikleri Yasasının 19/B-b maddesinde de, bu yasaya göre kurulacak ve kurulmuş sayılan kooperatiflerin, bölge ve merkez birliklerinin, sermaye ve yedek akçeleri ile taşınmaz mallan ve bunların gelirleri, kendi ihtiyaçları için satın aldıkları ve alacaklarının tahsili gayesiyle mülk edindikleri taşınmaz malları ve bunların 15 inci madde hükmüne göre sahiplerine geri verilmesi işleminin, tüm vergi resim ve harçtan muaf olduğu açıklanmıştır.

Anılan maddede kurumun ihtiyaçları için satın aldıkları, hatta alacaklarının tahsili için edindikleri taşınmaz malları ile anılan yasanın 15. maddesine göre bunların sahiplerine geri verilme işlemi her türlü vergi resim ve harçtan muaf olduğundan ve bina inşa edilmesi sonuç olarak bina edinme niteliğinde olduğundan satın alma ile aynı mahiyettedir.

Bu durumda, yükümlü kooperatife 1581 s. Yasanın 19. maddesi hükmü uyarınca tanınan muafiyet karşısında, kendi arsası üzerine inşa edilen hizmet binasından dolayı, 2464 s. Belediye Gelirleri Kanununda kurumun harçlardan müstesna edileceğine dair bir hükme yer verilmediğinden muafiyetten yararlanamayacağı gerekçesiyle tesis edilen vergi mahkemesi kararında isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle temyiz isteminin kabulüne İzmir 3. Vergi Mahkemesinin 20.10.1997 gün ve 1997/1003 s. kararının bozulmasına yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan mahkemeye gönderilmesine,

10.3.1999 gününde **oyçokluğu** ile karar verildi.

AYRIŞIK OY

İleri sürülen iddialar usule ve hukuka uygun mahkeme kararının bozulmasını sağlayacak nitelikte bulunmadığından temyiz isteminin reddi gerekeceği görüşüyle karara karşıyız.

Kaynak: DKD. Sayı 101 s: 642

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA